

บทความทั่วไป

๑. ความสำคัญของเรื่องที่จะศึกษา

ในปี ๒๕๑๗ ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังเป็นสินค้าส่งออกเป็นอันดับที่ ๔ รองจาก ข้าว ยางพารา ข้าวโพค โดยมีปริมาณส่งออกประมาณ ๒ ล้านเมตริกตัน โดยเพิ่มจากปี ๒๕๑๖ ซึ่งส่งออกประมาณ ๑.๖ ล้านเมตริกตันถึง ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งเป็นการทำลายสถิติการส่งออกของมันสำปะหลังในปีก่อน ๆ มาก และเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเกษตรกรรมอื่น ๆ ที่ผลิตมันสำปะหลัง เช่นเดียวกับประเทศไทย ประเทศไทยผลิตได้เป็นอันดับ ๗ แต่ประเทศไทยก็สามารถส่งผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังออกได้มากที่สุดในโลก

การที่มันสำปะหลังเป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศมากขึ้นเพราะข้าวโพคและอาหารสัตว์อื่น ๆ มีราคาแพงกว่า ตลาดต่างประเทศจึงหันมาใช้ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในการเลี้ยงสัตว์เพิ่มขึ้น และเป็นที่คาดกันว่า ตลาดของผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังจะเพิ่มขึ้นอีกในอนาคต จึงทำให้ประเทศเกษตรกรรมต่างพากันเพาะปลูกมันสำปะหลังกันมากขึ้น ซึ่งทำให้ประเทศไทยต้องพบกับการแข่งขันอย่างมาก และแน่นอนว่าขณะนี้มันสำปะหลังจะทำรายได้ให้แก่ประเทศเพิ่มขึ้นอย่างมากที่ควมแต่ประเทศไทยก็ยังขาดการส่งเสริมการเพาะปลูกและการผลิตที่ถูกต้องเหมาะสม จึงทำให้เกิดปัญหาทางด้านต้นทุนและคุณภาพของสินค้า ซึ่งจะมีผลทำให้ไม่สามารถแข่งขันกับตลาดโลกได้ในอนาคต

๒. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

แนวการศึกษาในเรื่องนี้จะศึกษาถึง

๑. ต้นทุนการผลิตของผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังเพื่อการเลี้ยงสัตว์โดยศึกษาถึงปัญหาในด้านการผลิตและด้านวัตถุดิบ และเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตกับราคาขายว่าให้ผลตอบแทนคุ้มค่าหรือไม่

๒. การกำหนดราคาขายทั้งภายในและภายนอกแตกต่างกันอย่างไร สาเหตุของการกำหนดราคาที่แตกต่างกันนี้

๓. ราคาขายที่ส่งออกต่างประเทศแข่งขันกับราคาตลาดต่างประเทศได้มากน้อยเพียงใด

๔. ตลาดการค้าของผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังและแนวโน้มในการส่งออก

๓. วิธีการดำเนินการค้นคว้าและวิจัย

ผู้เขียนได้ดำเนินการค้นคว้าและวิจัยโดยวิธีการดังต่อไปนี้

- ๑. โดยการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและหนังสือต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องมันสำปะหลัง
- ๒. โดยการรวบรวมข้อมูลจากสถาบันต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงเกษตร กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ สมาคมมันสำปะหลังไทย สภาหอการค้า และบริษัทส่งออก เป็นต้น
- ๓. โดยการออกแบบสอบถามจากเจ้าของหรือผู้จัดการโรงงานผลิต
- ๔. โดยการสอบถามโดยตรงจากเจ้าของหรือผู้จัดการโรงงานโดยละเอียดอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ได้รายละเอียดต่าง ๆ ที่เห็นว่าเป็น

ผู้เขียนได้เริ่มต้นด้วยการสำรวจวิธีการผลิต ต้นทุนและราคาขายตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นต้นมา โดยผู้เขียนได้สัมภาษณ์ชาวไร่และเจ้าของโรงงานต่าง ๆ อย่างละเอียด ต่อจากนั้นจึงได้ร่างแบบสอบถามออกสำรวจต้นทุนและราคาขายในเดือนกุมภาพันธ์และ มีนาคม โดยสำรวจจากตัวอย่าง ๑ ใน ๒ ของผู้ประกอบการ

จากการสำรวจนี้มีปัญหาทางด้านการวิเคราะห์ตัวเลขต้นทุนอย่างมาก ทั้งนี้เพราะผู้ประกอบการเกรงว่าผู้สำรวจจะนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการประเมินภาษีเงินได้ จึงมักบอกตัวเลขต้นทุนให้สูงและบอกปริมาณการผลิตให้ต่ำกว่าความเป็นจริง ทำให้ผู้เขียนต้องอาศัยตัวเลขจากผู้ประกอบการที่เป็นญาติและผู้รู้จักเป็นหลักในการวิเคราะห์ และอีกประการหนึ่งคือชาวไร่และโรงงานผลิตไม่จดบันทึกตัวเลขต่าง ๆ เกี่ยวกับต้นทุนการผลิตและราคาขายไว้อย่างละเอียดจะจดเพียงคร่าว ๆ ส่วนใหญ่ก็อาศัยความทรงจำ จึงทำให้ตัวเลขที่ได้เป็นเพียงการประมาณเท่านั้น

๔. ขอบเขตการศึกษา

๑. เนื่องจากลักษณะการเพาะปลูก การผลิตและราคาขายของมันสำปะหลังมีลักษณะเหมือนกันหรือคล้ายกันมากในทุกจังหวัด ผู้เขียนจึงเลือกศึกษาในจังหวัดยะลา ซึ่งเป็นแหล่งที่ผู้เขียนเห็นว่าโดยความสัมพันธ์ทางส่วนตัวผู้เขียนจะได้ข้อมูลต่าง ๆ อันเป็น

ที่เชื่อถือได้

๒. เนื่องจากสินค้าออกที่ทางราชการกำหนดให้เป็นสินค้ามาตรฐานของผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังมี มันสำปะหลังเส้น มันสำปะหลังเม็ดและกากมันสำปะหลัง แต่ปริมาณการส่งออกของกากมันสำปะหลังน้อยมาก ส่วนมันสำปะหลังเส้นและมันสำปะหลังเม็ดมีปริมาณส่งออกประมาณร้อยละ ๘๐ ของผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังที่ส่งออกทั้งหมด ผู้เขียนจึงศึกษาเฉพาะต้นทุนและราคาขายของมันสำปะหลังเส้นและมันสำปะหลังเม็ดเท่านั้น

๓. เนื่องจากผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังมีการผลิต และจำหน่ายมากในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ และมีนาคม ผู้เขียนจึงเลือกใช้ต้นทุนและราคาขาย โดยเฉลี่ยของสองเดือนนี้สำหรับคำนวณต้นทุนและราคาขาย